VAASAN HALLINTO-OIKEUS **PÄÄTÖS** 910/2026

6.7.2026

Dnrot
1409/03.04.04.04.23/2025
1421/03.04.04.04.23/2025

Asia Valitukset ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittajat 1. Vilho Pollari ja Leena Pollari

2. Haapasora Oy

Luvan hakija Haapasora Oy

Päätös, josta valitetaan

Äänekosken kaupungin ympäristöpäällikkö 1.10.2025 (29.9.2025 § 6)

Ympäristöpäällikkö on myöntänyt Haapasora Oy:lle maa-aines- ja ympäristöluvan kalliokiviaineksen ottamiselle, louhintaan ja murskaukseen kiinteistöille Raninmäki 992-402-10-164, Jekkula 1 992-402-10-203 ja Paasmäen aineenottoalue 992-402-10-163. Lupapäätös on voimassa 31.10.2035 saakka.

Yhteislupa on myönnetty hakemuksen ja siihen tehtyjen täydennysten sekä lupamääräysten mukaisesti. Päätökseen on liitetty lupamääräykset 1–19, joista lupamääräykset 1, 3, 5–9, 12 ja 19 kuuluvat seuraavasti:

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 595 000 ktr-m^3. Ottamis- ja suunnitelma-alue on enintään toimitetuissa suunnitelmakuvissa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen.

Ottamis- ja suunnitelma-alueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon. Merkintöjen tulee olla kestäviä ja nähtävissä toiminnan ajan.

3. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:
- murskaaminen maanantai–perjantai kello 07.00–22.00
- poraaminen maanantai–perjantai kello 07.00–21.00
- rikotus maanantai–perjantai kello 08.00–18.00
- räjäytys maanantai–perjantai kello 08.00–18.00
- kuormaus ja kuljetus maanantai–perjantai kello 06.00–22.00

Arkipyhinä taikka viikonloppuisin toimintaa ei sallita. 1.5.–31.8. välisenä aikana toiminta on kielletty kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta.

5. Alueelle liikennöinti tulee toteuttaa ELY- keskuksen lausunnon mukaisesti Petojärventien liittymän kautta, jotta kuljetusten turvallinen toteuttaminen on mahdollista.

Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava liikennöinnistä aiheutuvaa pölyämistä ja ryhdyttävä toimiin, mikäli pölyämistä aiheutuu kohtuuttomasti. Pölyämisen ehkäisemisessä voidaan käyttää suolausta. Mikäli liikennöinnistä aiheutuva melu ja pölyäminen kasvavat kohtuuttomaksi Petojärventiellä, tulee toiminnanharjoittajan tarkastella uuden tieyhteyden muodostamista alueelle ELY-keskuksen kanssa.

6. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asumiseen käytettävien kohteiden piha-alueilla päivällä (klo 7–22) melun A-painotettua ekvivalenttitasoa (LAeq) 55 dB eikä yöllä (klo 22–7) ekvivalenttitasoa 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Jos melu on luonteeltaan kapeakaistaista tai iskumaista, tulee tulokseen lisätä 5 dB.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa toiminnan laajentuessa määrätä toiminnanharjoittajan mittausten avulla selvittämään melutasot lähimmissä altistuvissa kohteissa. Mittaukset tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla ja ne on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen ’’Ympäristömelun mittaaminen 1/1995’’ mukaisesti louhimon ja murskausaseman ollessa normaalisti toiminnassa. Mittausraportti tulee toimittaa kuukauden kuluessa sen valmistumisesta ja toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä tulosten perusteella välittömiin tarvittaviin toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi.

7. Toimintaa lähettyvillä sijaitsevan asutuksen vuoksi pölyämisen ehkäisemiseen ja pölynhallintaan on kiinnitettävä huomiota. Suunnitelma-alue ja kuljetukset on hoidettava siten, että pölypäästöt jäävät mahdollisimman pieneksi. Pölyhaittoja toiminta-alueella ja tiellä tulee tarvittaessa ehkäistä kastelemalla, koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä.

Toiminnanharjoittajan on mittausten avulla selvitettävä hiukkaspitoisuudet lähimmissä altistuvissa kohteissa. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa ulkopuolisen asiantuntijan laatima suunnitelma pölymittauksista hyväksyttäväksi ennen seuraavan murskausjakson alkua. Mittauksien tulosten perusteella tulee ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin kohtuuttomien pölyhaittojen poistamiseksi.

Jos pölyämistä ei saada hallintaan, tulee toiminta keskeyttää, kunnes tilanne korjaantuu. Pölynestoa tulee tarvittaessa toteuttaa luvan koko voimassaoloaikana vaikkei alueella olisi toimintaa.

8. Räjäytyksistä aiheutuvaa melua ja tärinää on ehkäistävä räjäytysteknisin toimenpitein, kuten räjäytettävien kenttien kokoa rajoittamalla ja muita työ- ja toimintatapoja kehittämällä. Räjäytysten aiheuttama tärinä ei saa aiheuttaa ympäristön rakennusten, rakennelmien, valtatie 4 taikka pohjoisen jyrkänteen läheisen maston vaurioitumista.

Räjäytysten aikana tulee järjestää tärinämittauksia niillä lähimmillä asutuilla kiinteistöillä, joilla mittauksia on tähänkin asti suoritettu ja joiden arvioidaan olevan tärinälle alttiilla alueella tai mikäli ympäristönsuojeluviranomainen muuta vaatii. Mittaukset tulee suorittaa näiden kiinteistöjen lisäksi pohjoisen jyrkänteen läheisellä mastolla. Tulokset tulee toimittaa räjäytyksen jälkeen kahden viikon sisällä ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistöille, joissa mittauksia on tehty.

Toiminnanharjoittajan tulee viimeistään viikkoa (7 vrk) ennen toiminnan aloittamista toimittaa tieto louhinta-, räjäytys- ja murskausjaksojen alkamis- ja kestoajoista ympäristönsuojeluviranomaiselle ja vähintään niille kiinteistöille, joilla suoritetaan tärinämittauksia.

9. Hulevedet tulee johtaa pois ottoalueelta hakemuksessa esitettyjen laskeutusaltaiden kautta kiintoaineksen ja ravinteiden eteenpäin kulkeutumisen rajoittamiseksi ja estämiseksi. Mikäli toimista huolimatta valumavesien mukana kulkeutuu maa-ainesta, on toiminnanharjoittaja velvollinen huolehtimaan ojaston kunnostuksesta. Laskeutusaltaat tulee tyhjentää tarvittaessa. Toiminnanharjoittajan on kuuden kuukauden sisällä päätöksen antamisesta toimitettava suunnitelma vesienkäsittelyrakenteista, joilla saadaan alueelta johtuvien hulevesien laatua parannettua. Mitoituksessa ja suunnittelussa on huomioitava ilmastonmuutoksen tuomat sateisuuden muutokset ja rajuilmat. Suunnitelmiin on sisällytettävä laskeutusaltaiden rakenteet.

Toiminta-alueella sijaitsevista laskeutusaltaista tulee ottaa pintavesinäyte sertifioidun näytteenottajan toimesta vuosittain niin, että ensimmäinen näyte otetaan ennen toiminnan aloittamista ja viimeinen toiminnan loputtua. Näytteenotto voidaan suorittaa vain länsipuolisesta laskeutusaltaasta, jos itäpuolen altaan vedet johtuvat siihen. Lisäksi vähintään yksi näytteenottopiste tulee olla laskeutusaltaan alapuolisesta ojasta/vesistöstä. Näytteenottopisteet on esitettävä osana yllä mainittua suunnitelmaa. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa näytteenottotiheyttä ja määrätä vesinäytteenotosta suunnitelma-alueen ulkopuolella toiminnasta aiheutuvien vesistöpäästöjen selvittämiseksi.

Vesinäytteestä on tutkittava seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: pH, sameus, sähkönjohtavuus, CODmn, nitraatti (NO3), nitriitti (NO2), ammoniumtyppi (NH4-N), kokonaistyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivedyt (C10-C40). Määritysmenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla.

Vesinäytetulokset tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden sisällä tuloksien valmistumisesta. Määritystulosten lisäksi tarkkailuraportista tulee ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi. Tuloksista on oltava kirjallinen vertailu vastaavien parametrien luonnontasoihin.

12. Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko suunnitelma-alueella luvan voimassaoloaikana.

Ottamissuunnitelmasta ja leikkauspiirustuksista poiketen luiskaukset tulee muotoilla siten, ettei alueelle ottotoiminnan jälkeen jää pystysuoria kalliojyrkänteitä vaan seinämät on luiskattava kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi (kahden metrin matkalla yksi metri laskua). Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen.

Lupaviranomaisen erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muutakin pilaantumatonta eloperäistä materiaalia.

Hakijan on toimitettava Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle uudet leikkauspiirustukset sekä suunnitelma- ja lopputilannekartta yhden (1) kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaisuudesta. Päätöksen mukaista toimintaa ei saa ulottaa uudelle alueelle ennen kuvien toimittamista.

19. Maisemointityöt on tehtävä kokonaisuudessaan ennen lupa-ajan päättymistä. Maisemointitöiden valmistumisesta on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle lopputarkastusta varten.

Valituksenalaiseen päätökseen on kirjattu ratkaisun yleiset perustelut. Lisäksi lupamääräykset on perusteltu erikseen. Päätöksessä on annettu vastaus asiassa esitettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Luvan saajan tulee ennen toiminnan aloittamista asettaa 92 250 euron suuruinen vakuus mahdollisten alueen jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Vakuuden määrittelyssä on huomioitu suunnittelualueen suuruus, pohjoisreunamalle rakennettu uusi aitarakenne ja alueen muunlainen pudotusriskin huomioiminen ja estäminen sekä aloitettu rinteiden luiskaaminen. Vakuutta on täten maa-ainestaksan sallimissa rajoissa kohtuullistettu 10 %.

Ympäristöministeriön julkaisussa 2020:24, Maa-ainesten ottaminen - opas ainesten kestävään käyttöön, on esitetty, että soran ottamisalueiden jälkihoidon kustannukset 5 000–15 000 €/ha. Äänekosken kaupungissa, jos erityisiä perusteita ei ole esitetty, käytetään kalliokiviaineksen ottoalueetta vakuuden peruserän määrittelyssä 10 000 €/ha. Toiminnan sijoittumisen ja ympäristön perusteella vakuutta voidaan korottaa tai laskea.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. *Vilho Pollari ja Leena Pollari* ovat vaatineet, että hallinto-oikeus kumoaa ympäristöpäällikön päätöksen osittain ja hylkää hakemuksen Jekkulan tilalle sijoittuvan 1,7 hehtaarin suuruisen itäisen louhinta-alueen osalta.

Perustelut

Valitus koskee Jekkula-nimistä tilaa eli 1,7 hehtaarin suuruista itäistä louhinta-aluetta. Kyseinen alue on edellisessä luvassa rajattu pois valtatien 4 läheisyyden takia. Luvassa ei ole huomioitu millainen näkemäalue avautuu valtatieltä 4 louhinta-alueelle, sillä valtatien ja louhinta-alueen alemman tason korkeusero on noin 17 metriä. Koko louhinta-alueen korkein seinämä tulee yli 30 metrin korkuiseksi. Jos louhintaa tehdään myönnetyn luvan mukaisesti, tulevat pölyhaitat lisääntymään merkittävästi, kun pölyä estävä louhinta-alue louhitaan pois. Toiminta tulee keskittää läntiselle Raninmäki-nimiselle tilalle, jossa ympäristöä kuormittavat vaikutukset ovat minimaaliset verrattuna itäiseen alueeseen. Ympäristöluvassa ei ole mukana louhinta-alueen karttoja.

Valittajat ovat jättäneet 7.12.2025 päivätyn lisäselvityksen, jossa he ovat pyytäneet valituksen käsittelyn kiirehtimistä sillä perusteella, että louhintaa valmistelevaa työt ovat alkaneet. Lisäksi he ovat todenneet, että luvassa ei ole käsitelty maiseman muuttumista louhinnan jälkeen, ja että he ovat muistutuksessaan huomauttaneet, että lupaa ei tulisi myöntää maisemallisista syistä, mitä ei ole luvan käsittelyssä huomioitu.

2. *Haapasora Oy* on vaatinut, että lupamääräystä 3 muutetaan siten, että ”Arkipyhinä toimintaa ei sallita. Viikonloppuna kuormaus ja kuljetus sallitaan 7.00–18.00 välisenä aikana. 15.6–31.7. välisenä aikana toiminta on kielletty kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta.”

Lupamääräystä 9 on muutettava siten, että ”Laskeutusaltaista tulee ottaa pintavesinäyte kolmen (3) vuoden välein, mikäli ei ole vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä syytä epäillä pintaveden laatua”.

Lupamääräystä 12 ja lupamääräystä 19 on muutettava siten, että ”Maisemointityöt lupa-ajan päättyessä toteutetaan siltä osin aluetta, josta kallioaines on louhittu eikä kyseiselle alueelle olla haettu tai hakemassa jatkolupaa. Mahdollinen jatkolupa tulee hakea hyvissä ajoin ennen nyt myönnetyn luvan umpeutumista. Ellei jatkolupaa ole haettu tai haeta, maisemointityöt tulee toteuttaa koko suunnitelma-alueella tämän luvan voimassaoloaikana.” Lisäksi lupamääräystä 12 on muutettava niin, että ”Ottorintauksen korkeuden noustessa yli 10 metriin, luiskattava kaltevuus on 1:1”.

Päätöstä on muutettava siten, että luvan tulee olla voimassa kymmenen vuotta lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Päätöstä on muutettava siten, että luvan hakijan tulee ennen toiminnan aloittamista asettaa 41 800 euron suuruinen vakuus mahdollisten alueen jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Äänekosken kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa laillisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta. Tähänastiset asianajolliset oikeudenkäyntikulut ovat 5 740 euroa (alv 0) ja asiantuntijalausunnon sekä muun asiantuntijapalvelun kulut 2 880 (alv 0) ja tämän lisäksi hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu 310 euroa, eli yhteensä 8 930 euroa (alv 0).

Perustelut

Muutettavaksi vaaditut lupamääräykset 3, 9, 12 ja 19 aiheuttavat hakijalle maa-aineslaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa ja vahinkoa ja lisäksi ne ovat lain vastaisia ja kohtuuttomia jäljempänä tarkemmin yksilöidysti. Kesäajan rajoitusta koskevaa muutosvaatimusta on perusteltu sillä, että maa-aineslaki, ympäristönsuojelulaki tai kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annettu valtioneuvoston asetus (800/2010, Muraus-asetus) tai muutkaan sovellettavat säännökset eivät edellytä maa-ainesten ottotoiminnalle erityisesti kesäaikaan kohdistuvia rajoituksia. Nykyinen rajoitus aiheuttaa hakijalle hankkeen pienen laajuuden ja hakijan saaman hyödyn huomioiden kohtuutonta haittaa, koska se kohdistuu sesonkiajan kannalta keskeiseen toukokuuhun ja lisää kustannuksia ja riskejä. Louhinta ja murskaus toukokuussa helpottaisi kesän tuotannon suunnittelua ja vähentäisi murskauskertoja siirrettävällä kalustolla. Luvanhakija kiinnittää huomiota siihen, että lähin kiinteistö on antanut valituksen liitteeksi lausunnon. Lausunnossa todetaan, että asukas on asunut kiinteistöllä koko sen ajan, kun Haapasora Oy on harjoittanut kallion murskausta ja kuljettamista. Lausunnon antajalla ei ole ollut huomautettavaa aiemmasta toiminnasta eikä nyt haettavan uuden luvan osalta. Lausunnossa myös katsotaan riittäväksi, että Haapasora Oy:n toimintaa rajoitetaan ainoastaan 15.6–31.7., kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta.

Valituksenalainen päätös on siltä osin kuin se rajoittaa toimintaa ajalla 1.5–31.8., ristiriidassa saman lupaviranomaisen toisessa tapauksessa tekemän ratkaisun kanssa ja loukkaa yhdenvertaisuutta. Kyseisessä tapauksessa lähin asunto sijaitsee samalla etäisyydellä (320 metrin päässä) ottoalueesta kuin valituksenalaisessa tapauksessa. Äänekosken ympäristölupaviranomainen ei asettanut hakijalle kesäaikaa koskevia rajoituksia.

Vaikka toiminta nyt myönnetyn luvan perusteella laajenee hieman, niin toiminta laajenee länteen kohti kiinteistöä 992-402-6-14, jolla ei ole pysyvää asutusta. Lisäksi ottotoiminta kyseiseen suuntaan on lyhytkestoista, koska louhittava rintaus on matala. Tämä huomioiden ei ole kovinkaan todennäköistä, että melu lisääntyisi muistutuksenantajien tai edes lähimmän asuintalon suunnassa. Valituksessa on viitattu 9.11.2023 tehtyyn melumittaukseen. Melumittauksen havaintojen ja johtopäätösten perusteella voidaan arvioida riittävän luotettavasti, ettei melutaso mielipiteen antaneiden

kiinteistöillä yli yhden kilometrin päässä voi aiheuttaa esimerkiksi naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua tai muutoin kohtuutonta rasitusta. Lisäksi valituksessa on viitattu pölyhaittojen osalta valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksiin.

Kesäajan toimintaa rajoitettaessa ja toiminnan siksi ajoittuessa maalis-huhtikuulle on huomioitava työturvallisuus toimittaessa liukkailla kallioilla: lumet ja jäät ovat osin vielä kallioilla, jolloin muodostuu myös riskejä työturvallisuudelle. Lisäksi jää/lumi hidastavat toimintaa lisäten muun muassa palkkakustannuksia. Yhtiö on kustannuksellaan asfaltoinut pohjoisesta liittymästä murskealueelle kulkevan tien alkuosuuden, mikä vähentää tien pölyämistä ja kuljetuksen melua.

Vaatimusta arkilauantaiden kuormauksien ja kuljetusten sallimisesta kello 7.00–18.00 perustellaan sillä, että sesonkiaikoina olisi tärkeää ajaa mursketta kohteisiin, koska se parantaa joustavuutta, tehokkuutta, vähentää arkipäivien aamujen aikaista sekä illan myöhäistä ajoa ja rajaa työhuippuja. Nämä seikat esitetään perusteluina sekä Muraus-asetuksen 8 §:ssä tarkoitettuna erityisenä syynä. Pintavesien osalta luvanhakija vetoaa siihen, että olisi kohtuullista ottaa pintavesinäyte kolmen vuoden välein, mikäli vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä ei ole syytä epäillä pintavesien laatua. Näytteenottovelvollisuus on vastoin suhteellisuusperiaatetta. Lupamääräysten 12 ja 19 muuttamisen osalta luvanhakija vetoaa siihen, että alueella on kalliota eikä ole tarkoitus maisemoida koko aluetta ja lopettaa kaikkea toimintaa nyt myönnetyn luvan aikana.

Valittaja on perustellut luvan voimassa oloa koskevaa vaatimustaan sillä, että päätöksessä ei ole annettu hakijalle oikeutta noudattaa päätöstä muutoksenhausta huolimatta, vaan vasta kun päätös on lainvoimainen.

Vakuuden määrän osalta luvanhakija vetoaa kohtuuttomuuteen. Äänekosken kaupungissa käytetään vakuuden määrittelyssä 10 000 euroa per hehtaari. Ottoalueen pinta-ala on 4,18 hehtaaria, joten suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaate huomioon ottaen kohtuullinen vakuus on 41 800 euroa. On perusteetonta vaatia vakuutta koko toiminta-alueelle, joka on pääosin tasaista varastoaluetta.

Valittaja on vedonnut valituksensa ja muutosvaatimustensa tueksi valitukseen liitettyyn asiantuntijalausuntoon 30.10.2025 ja pyytänyt huomioimaan sen sisällön harkinnassa valituksen ohella. Lisäksi valitukseen on liitetty lausunto lähimmän kiinteistön omistajilta ja Pääsmäen maa-ainestenottoalueen ympäristömelumittaukset vuodelta 2023.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut luvan hakijan valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Äänekosken kaupungissa.

Äänekosken ympäristöpäälliköltä on pyydetty lausunto valituksista. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Lupa- ja valvontavirastolle ja Jyväskylän seudun ympäristöterveydelle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksista ja Pollarien lisäselvityksestä. Valittajille on varattu tilaisuus antaa vastine toistensa valituksista ja Haapasora Oy:lle Pollarien lisäselvityksestä.

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta on antanut lausunnon, jossa on todettu haitankärsijöiden valitukseen muun ohella, että itäisen ottoalueen louhinta on sallittu jo nykyisessä luvassa. Itäisen puolen maisemoinnissa muodostuu puusto, joka tuo näkösuojaa valtatieltä 4 katsottuna. Maisemahaitta on huomioitu luvassa vaatimuksena jyrkänteiden luiskaamisesta 1:2 toiminnan loppuvaiheessa. Lupamääräyksessä 12 on määrätty toimitettavaksi uudet muutettuja lupamääräyksiä vastaavat leikkauspiirustukset sekä suunnitelma- ja lopputilannekartta kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta.

Luvanhakijan valitukseen lausunnossa todetaan muun ohella, että hakija ei ole Muraus-asetuksen 8 §:ssä vaaditulla tavalla perustellut tarvetta viikonloppujen toiminta-ajoille. Hallinto-oikeudelle toimittamassaan valituksessa hakija on perustellut lauantain sallimista toiminnan joustavuudella ja tehokkuudella, mutta nämä eivät ole yksinään sellaisia erityisiä syitä, joiden perusteella toiminnan laajentamista lauantaille katsottaisiin välttämättömäksi, eikä tätä perustelua ole tuotu esille hakemuksen käsittelyaikana.

Luvanhakija ei ole hakemuksessaan esittänyt kesäajalle rajoitusta, mutta on lupahakemusvaiheessa antamassaan vastineessa esittänyt rajoitusta 1.6.–15.8. väliselle ajalle, mikä on sama kuin voimassa olevassa luvassa. Aikaisemmin myönnetyssä luvassa luvanhakijalle on sallittu kesäajan toiminta, mutta valitusten määrän kasvaessa voimakkaasti vuosista 2020 ja 2021 on palattu takaisin kesäajan rajoittamiseen. Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, että vuoden 2022 lupapäätöksen hakemuksen käsittelyaikana lähimmältä asuinkiinteistöltä on tullut päinvastainen muistutus koetusta haitasta kuin hallinto-oikeudelle toimitetussa valituksen liitteessä on esitetty.

Meluavimmista työvaiheista aiheutuva pölyäminen on ollut yksi olennainen peruste kesäajan rajoituksen taustalla, sillä pölyhaittaa ilmenee erityisesti kuivanmaan aikaan kesäisin. Pölyäminen liittyy toiminnan aktiivisuuteen, sillä vuoden 2022 lupapäätöksen mukaisesti keskimääräinen ottomäärä vuodessa olisi noin 20 000 m^3ktr, mutta viimeisen kolmen vuoden aikana louhosalueelta on otettu kalliokiveä yhteensä 133 500 m^3ktr ilman erillistä ilmoitusta. Petojärventien alkupään asfaltoinnista huolimatta pölyämistä ei ole saatu loppumaan. Toinen peruste rajoitukselle on se, että luvanhakija ei ole useina vuosina noudattanut lupamääräysten vaatimusta ilmoittaa räjäytyksistä ja murskauksista etukäteen naapureille tai valvovalle viranomaiselle. Lisäksi muiden lupamääräysten noudattamisessa on ollut puutteita.

Kaikki otto ei tule olemaan asutuksesta poispäin vaan niin nykyisessä kuin valituksenalaisessa päätöksessä sallitaan oton eteneminen myös itään. Ympäristösuojeluviranomaisen näkemys toiminnan pienialaisuudesta poikkeaa luvanhakijan näkemyksestä, sillä kyseessä on Äänekosken suurin louhosalue

ja toiminta on ollut aktiivista viime vuosina. Vuodesta 2023 lähtien nitraatti- ja ammoniumtyppipitoisuudet ovat olleet nousussa otetuissa vesinäytteissä, jonka vuoksi vuosittainen näytteenotto on perusteltua.

Luvanhakija ei ole hallinto-oikeudelle toimittamassaan valituksessa esittänyt maisemaan sulauttamista jäljelle jäävien rintausten osalta esimerkiksi istutuksin, vaan on esitetty rinteiden loiventamista alaosista jyrkimmistä kohtaa, mikä ei poista louhoksesta aiheutuvaa maisemavaikutusta. Tämän vuoksi lupapäätöksessä on edellytetty louhosalueiden luiskaamisesta 1:2.

Vaatimukseen luvan voimassaoloajan muuttamisesta lausunnossa todetaan, että mikäli päätökseen merkittäisiin voimaantuloajaksi päätöksen lainvoimaisuus, ei päätöksestä tällöin selviä voimassaolon päivämäärää. Vaatimukseen vakuuden määrän muuttamisesta lausunnossa viitataan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksaan. Maa-ainestaksan mukaan vakuus määritellään muun ohella suunnitelma-alueen pinta-alan mukaan, koska maa-ainesten ottotoimintaan luettavia toimintoja ulottuu varsinaisen ottoalueen ulkopuolelle. Luvanhakija on esittänyt vakuuden merkittävää pienentämistä laskemalla vakuuden ottoalueen pinta-alan perusteella, vaikka on hakenut lupaa toiminnan laajentamiselle. Vakuuden määrää on kohtuullistettu maa-ainestaksan sallimissa rajoissa 10 %, minkä lisäksi luvanhakijaa on ohjeistettu, että vakuutta voidaan lupakauden aikana pienentää maisemoinnin edetessä.

Suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteeseen vetoaminen valituksenalaisen ja valittajan esiin tuoman toisen yhteisluvallisen kohteen välillä ei ole perusteltua, sillä lupamääräyksen antamisessa huomioidaan lupakokonaisuus ja päätöstä annettaessa käytetään tapauskohtaista harkintaa. Valittajan mainitsemassa esimerkkikohteessa otto ei ole ollut säännöllistä, ja toiminta on kooltaan pienempää kuin valittajan toiminta.

Päätös on lainmukainen, eikä asian käsittelyssä ole tapahtunut virhettä, minkä vuoksi oikeudenkäyntikuluja ei tule määrätä kaupungin maksettavaksi. Kaupunki on varannut itselleen oikeuden esittää myöhemmin kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimuksen asiassa. Lausunnossa tuodaan esille se, että luvanhakija on toimittanut valituksensa tueksi aineistoa, joka olisi tullut toimittaa lupahakemuksen aikana, jotta se olisi voitu huomioida päätöksenteossa.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut vastineen, jossa todetaan muun ohella, että pölyhaittoja voidaan ennalta arvioiden riittävästi ehkäistä ja poistaa valituksenalaisessa päätöksessä on annetuilla määräyksillä. Hakemuksessa ei ole esitetty melun ja pölyn tarkkailua. Tässä tulee erityisesti huomioida lähimmän talon läheisyys ja toiminta-aika tulisi sen vuoksi rajata kesäajan (1.5.–31.9.) ulkopuolelle. Muraus-asetuksen perustelujen mukaan 8 §:n 2 momenttia on tulkittava suppeasti, ja säännös on lähinnä tarpeen kansainvälisten laivakuljetusten ja kotitalouksien rakennustoiminnan vuoksi. Luvansaajan esittämä erityinen syy ei ole säännöksen perustelut huomioiden Muraus-asetuksen 8 §:n 2 momentin tarkoittama erityinen syy.

Ottamatta kantaa vakuuden suuruuteen Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus asetetaan 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta eikä vain jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Haapasora Oy on haitankärsijöiden valituksen johdosta antamassaan vastineessa vaatinut, että haitankärsijöiden valitus hylätään ja heidän 7.12.2025 tekemänsä valituksen täydennys jätetään ensisijaisesti tutkimatta valitusajan jälkeen jätettynä ja toissijaisesti hylätään. Valittajat on velvoitettava korvaamaan valitukseen vastaamisesta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut 2 960 eurolla (alv 0 %) laillisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta lukien. Vastineen liitteiksi on toimitettu muun ohella valokuvia.

Valitus koskee ainoastaan 1,7 hehtaarin suuruista itäistä louhinta-aluetta Jekkula-nimisellä tilalla, eikä valitusta tule tutkia laajemmalti. Tätä aluetta ei ole aiemmassa vuoden 2022 luvassa rajattu pois valtatien 4 läheisyyden takia toisin kuin valittajat väittävät.

Valituksen väite näkemäalueen avautumisesta valtatieltä 4 louhinta-alueelle ei pidä paikkaansa. Vastineessa viitataan valokuviin, joiden mukaan voidaan todeta ottoalueen ja valtatien 4 välissä kasvavan muun muassa kuusi- ja koivumetsää, joka rajoittaa näkyvyyttä. Louhinta-alueen korkein seinämä ei tule yli 30 metrin korkuiseksi, kun huomioidaan lupamääräyksessä asetettu luiskausvaatimus. Pölyhaittojen osalta todetaan, että ottoalueen ja valittajien kiinteistön välissä on pitkä etäisyys, valittajien kiinteistön suunnasta ottoalueelle päin laskeva kalliorinne ja metsä rajoittavat pölyn leviämistä ottoalueen ympäristöön. Valituksen täydennyksessä esitettyä maisemallista syytä olla myöntämättä lupaa ei ole olemassa. Ottoalue ei enää maisemoinnin jälkeen näy valtatielle 4. Vastineessa viitataan asiantuntijalausuntoon sekä luvanhakijan valitukseen.

Valituksen täydennyksen liitteenä olevassa valokuvassa on kyse tilanteesta, jossa pintamaata on kuorittu pois vanhan vuoden 2022 luvan perusteella. Valituksenalaisen ja vailla lainvoimaa olevan luvan 29.9.2025 mukaista ottotoimintaa tai ottotoiminnan valmistelua ei ole aloitettu osittainkaan.

Vilho ja Leena Pollari ovat antaneet vastaselityksen lausunnon ja vastineiden johdosta. Vastaselityspyynnön yhteydessä on pyydetty lisäselvitystä siitä, minkälaisia vaikutuksia valituksenalaisen päätöksen mukaisesta toiminnasta on valittajien etuihin ja oikeuksiin, tai esittämään muita asiaan vaikuttavia perusteita.

Haitankärsijät ovat esittäneet lisäselvityksessään, että toiminnan vaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu erityisesti pölyn, melun ja maisemavaikutusten osalta. Louhinta ja siihen liittyvä kuljetusliikenne aiheuttaa merkittävää pölyhaittaa. Haapasora Oy:n louhinta-alueen yläosa sijoittuu yli 200 metriä merenpinnan yläpuolelle ja tästä johtuen pölyhaitta on jatkuvasti runsas. Vallitsevat tuulet

ovat pääsääntöisesti etelä-lounaasta, joiden mukana mikropöly leviää laajalle alueelle. Pöly leviää ympäristöön erityisesti kuivina kausina ja kulkeutuu helposti lähiasuinalueelle. Pöly heikentää ilmanlaatua, likaa rakennuksia ja piha-alueita sekä voi aiheuttaa terveydellisiä haittoja, kuten hengitystieoireita. Pölyntorjuntatoimenpiteet eivät ole olleet riittäviä tai niiden seurantaa ja tehokkuutta ei ole osoitettu luotettavasti.

Pölyn lisäksi asumisviihtyvyyttä alentaa raskaan liikenteen melu. Louhintatyö, murskaus sekä lisääntynyt raskas liikenne aiheuttavat jatkuvaa ja ajoittain voimakasta melua louhintakauden aikana. Risteys, josta louhinta-alueen raskasliikenne kulkee valtatielle, on sama kuin valittajien kodin risteys. Risteyksestä matkaa kotipihaan on noin 70 metriä.

Louhinnan laajentaminen muuttaa merkittävästi alueen maisemaa. Ympäristönäkökulmasta tien ja louhosalueen väliin tulee jättää riittävä ja lainmukainen näköeste. Maanpohja huomioiden, riittävä puustollinen näköeste on mahdoton. Jotta tämä ympäristöasia tulee huomioiduksi, louhosalueen reunaa tulisi siirtää lännemmäksi.

Edellä esitetyin perustein louhintatoiminta aiheuttaa edelleen merkittäviä haittoja elinympäristölle ja terveydelle.

Haapasora Oy on lausunnon ja vastineiden johdosta antamassaan vastaselityksessä todennut muun ohella hyväksyvänsä kesäajalle asetettavan ajallisen rajoituksen koskien rikotusta, räjäytystä, murskausta ja porausta, mutta rajoitus ei saa olla ajalliselta kestoltaan liiallinen. Alueen asukkaiden kesäaikaa turvaa määrättyä lyhyempikin rajoitusaika, kun otetaan huomioon lupamääräykset. Hakija on noudattanut nykyisiä rajoituksia vuonna 2022 myönnetyn luvan mukaisesti ja sen mukaan kaikki louhinta, räjäytykset on lopetettu 31.5. mennessä, minkä jälkeen kesän aikana on ollut vain kuormauksia ja kuljetuksia. Tätä voimassa olevaa rajoitusta ei tule laajentaa miltään osin.

Valituksenalaisessa asiassa hakija esitti ensin käsittelyn aikana rajoitusajaksi samaa kuin vuoden 2022 luvassa eli 1.6–15.8. Äänekosken kaupunki päätti asettaa kesäajan rajoitukseksi 1.5–31.8., jota voidaan pitää kohtuuttomana ja liiallisena. Valituksessaan hallinto-oikeudelle Haapasora Oy tarkensi rajoitusajaksi 15.6.–31.7., jota vaaditaan ensisijaisesti ja toissijaisesti vaaditaan 1.6–15.8. Äänekosken lausunnossa esitetään lähinnä yleisiä näkökohtia kesäajan rajoituksille. Kaupunki on perustellut ratkaisuaan toistuvilla valituksilla, mutta valitusten toistuvuus tai lukumäärä eivät kerro siitä, ovatko tehdyt valitukset tai muistutukset olleet aiheellisia.

Yhtiö on liittänyt vastaselitykseensä selvitystä toiminnasta tehdyistä valituksista. Yhtiön mukaan ne osoittavat, että kaikki valitukset eivät ole olleet aiheellisia. Kaikki valitukset on tehnyt sama taho. Valituksissa esitettyä pölyä ei ole ollut alueella haitallisessa määrin tai ainakaan valittajan kiinteistöllä. Yhtiö on viitannut muun ohella kaupungin viranomaisen havaintoihin 6.8.2021 ja 19.8.2025. Haitankärsijöiden valituksessa on viitattu vuodelta

2021 useisiin elokuun päiviin. Ilmatieteen laitoksen tuulikartta-infon perusteella tuuli ei ole tuolloin puhaltanut pohjoiseen.

Pölyäminen on nostettu yhdeksi pääperusteeksi kesäajan rajoitukselle ja on myös katsottu, että pölyäminen liittyy toiminnan aktiivisuuteen. Murskaus ja kuljetukset voivat aiheuttaa pölyämistä, mutta tässä tapauksessa pölyä ei ole levinnyt haitallisessa määrin ympäristöön. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräykset sisältävät määräyksiä kastelusta ja pölyntorjunnasta sekä määräyksen, jonka perusteella lupaviranomaisella on oikeus keskeyttää ottotoiminta. Petojärventien alkuosa on 170 metrin matkalta asfaltoitu luvanhakijan maksamana, mikä vähentää merkittävästi pölyämistä. Lisäksi asfalttitien osuutta kastellaan tarvittaessa.

Ottotoiminta on ollut viimeiset kolme vuotta tilapäisesti aktiivisempaa sen vuoksi, että maa-aineksille on ollut suurempi kysyntä valtatien 4 tiehankkeissa Äänekosken ja Konginkankaan alueella. Nyt kyseiset tiehankkeet ovat loppuneet ja ottotoiminta on palautunut normaaliksi, eikä perusteita laajemmalle rajoitukselle ole tästä syystä olemassa. Maa-ainesluvan mukaisia ottomääriä ei ole milloinkaan ylitetty. Jos ottotoimintaa ei sallittaisi toukokuussa, pakottaisi se hakijan laajentamaan ottotoimintaansa talviajalle. Tästä aiheutuu lisähaittaa ja -kustannuksia, ja lisäksi talvi on herkempi pölyn leviämiselle, koska puissa ei ole lehtiä, ilma on kuivaa ja pölyn torjuntaan ei voi käyttää vettä. Toukokuu ei myöskään ole vielä loma-aikaa.

Äänekosken kaupungin lausunnon mukaan Petojärventien alkupään asfaltoinnista huolimatta pölyämistä koskevia valituksia ei ole saatu vuosien aikana loppumaan. Liitteessä 1 on kuitenkin esimerkki sellaisesta valituksesta, jossa päinvastoin ihmetellään sitä, miksi Petojärventieltä ei nouse yhtään pölyä, vaikka liikennettä on ollut paljon, eikä tapaus ollut edes ainoa laatuaan: pölyä ei nouse, koska mursketta oli kasteltu luvan mukaisesti.

Petojärventien soratien osuudelta on matkaa valittajien kiinteistölle yli 230 metriä ja välissä on metsää, joten tiepölyn leviäminen ei voi olla liiallista huomioiden harjaus, kastelu ja huuhtelu. Valittajien kiinteistö on aivan valtatien vieressä. Tästä syystä tieltä täytyy tulla kiinteistölle muun muassa tiepölyä, pakokaasua ja ajoneuvoliikenteen melua ympärivuorokautisesti. Näitä tekijöitä ei voida sivuuttaa harkinnassa.

Kaupungin mukaan Haapasora Oy ei olisi ilmoittanut räjäytyksistä ja murskauksista etukäteen, jotta toimintaa olisi voitu valvoa. Räjäytyksistä ja niistä ilmoittamisesta on vastannut viimeiset kolme vuotta hakijasta ulkopuolinen yritys, jolta on lähtenyt viimeistään viikkoa ennen räjäytyksiä viestinä ilmoitukset naapureille sekä kaupungille.

Kesäajan rajoituksia on Äänekosken lausunnossa virheellisesti perusteltu Petojärventien liittymän käyttöpaineen lisääntymisellä. Liikenne ei kuitenkaan liity kesäajan rajoituksiin, jotka koskevat muuta toimintaa. Tärinä- ja melumittauksilla on voitu osoittaa, ettei raja-arvojen ylityksiä ole tapahtunut edes lähimpänä olevalla kiinteistöllä 300 metrin päässä.

Luvan voimassaolovaatimukseen vastaselityksessä todetaan, että maa-aineslain tai esimerkiksi oikeuskäytännön mukaan päätöksestä ei tarvitse ilmetä päivämäärä, josta luvan voimassaolo alkaa. Luvan voimassaolon alkamishetken sitominen luvan lainvoimaisuuteen on riittävää.

Haapasora Oy on toimittanut lisäselvityksenä oikeudenkäyntikuluerittelyn.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää Haapasora Oy:n vaatimuksen siitä, että Vilho Pollarin ja Leena Pollarin 7.12.2025 päivätty valituksen täydennys on jätettävä tutkimatta.

2. Hallinto-oikeus hylkää Vilho Pollarin ja Leena Pollarin valituksen ja Haapasora Oy:n valituksen enemmälti hyläten yhtiön valituksesta muuttaa lupamääräyksen 3 viimeistä kappaletta sekä luvan voimassaoloa koskevaa määräystä siten, että ne muutettuina kuuluvat seuraavasti (*muutokset kursiivilla*):

”3. - - -

Arkipyhinä taikka viikonloppuina toimintaa ei sallita. *1.6.–15.8. välisenä aikana toiminta on kielletty kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta.*”

”Luvan voimassaolo: *Lupa on voimassa kymmenen vuotta siitä päivästä lukien, kun lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.*”

3. Hallinto-oikeus hylkää Haapasora Oy:n vaatimuksen siitä, että Äänekosken kaupunki sekä Vilho Pollari ja Leena Pollari on velvoitettava korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut.

Perustelut

1. Haapasora Oy:n vaatimus lisäkirjelmän tutkimatta jättämisestä

Hallinto-oikeudelle toimitetussa 7.12.2025 päivätyssä lisäkirjelmässä on pyydetty nopeuttamaan valituksen käsittelyä viitaten louhintaa valmistelevien töiden alkamiseen. Kirjelmässä ei ole esitetty sellaisia uusia vaatimuksia valituksenalaisen päätöksen muuttamisesta, joita ei olisi esitetty jo valitusaikana toimitetussa valituskirjelmässä. Kirjelmässä ei myöskään ole viitattu vaatimusten tueksi uusiin perusteisiin, joiden johdosta asia olisi muuttunut toiseksi. Yhtiön esittämä vaatimus kirjelmän tutkimatta jättämisestä on näin ollen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 41 §:n 1 ja 2 momentti huomioon ottaen hylättävä.

2. Pääasia

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisella sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 15 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan lupapäätöksen ratkaisuosasta on käytävä ilmi luvan ja lupamääräysten voimassaolo ja tarkistaminen.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (naapuruussuhdelaki) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Saman pykälän 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 10 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Maa-aineslain 11 §:n 4 momentin mukaan määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Saman lain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (Muraus-asetus) 1 §:n mukaan asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Saman asetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriöille alttissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Saman asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle alttisiin kohteista on alle 500 metriä, ei kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan momentista tarkemmin ilmenevinä ajankohtina arkipäivisin.

Saman asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Asiassa saatu selvitys

Haapasora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus koskee maa-ainesten ottoa, kivenlouhintaa ja murskausta kiinteistöillä Raninmäki 992-402-10-164, Jekkula 1 992-402-10-203 ja Paasmäen aineenottoalue 992-402-10-163 Äänekoskella. Yhteislupaa on haettu 10 vuodeksi. Hakijalla on ollut aikaisemmin voimassa oleva Äänekosken kaupungin

ympäristönsuojeluviranomaisen 5.9.2022 (13 §) myöntämä maa-aines- ja ympäristölupa kalliokiviaineksen ottamiselle, louhinnalle ja murskaukselle sekä päätös edellä mainitun yhteislupapäätöksen lupamääräyksen 6 muuttamiseksi.

Maa-ainesten kokonaisottomäärä on 595 000 ktr-m^3 ja vuotuinen ottomäärä 59 500 m^3. Otettava maa-aineslaji on kalliokiveä, joka tullaan käyttämään Äänekosken ja lähialueen rakennustoiminnan tarpeisiin. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 10,25 hehtaaria ja ottoalueen pinta-ala on 4,18 hehtaaria. Alin ottotaso on länsiosassa 150,0 m (N2000). Ottotaso nousee 1,7 metriä lounaasta koilliseen. Itäisen ottamisalueen ottotaso on 171,0 m (N2000). Suunniteltu ottoalue sijaitsee Äänekosken keskustasta 9 kilometriä pohjoiseen valtatien 4 länsipuolella. Valtatielle on matkaa ottamisalueen kaakkoiskulmasta 100 metriä. Suunnitellun ottoalueen itä- ja länsiosan koillisosa on pääosin avattu maa-ainesten otolle ja alueen keskiosasta maa-aines on jo otettu. Alueen reuna-alueilla kasvaa havupuutaimikkoa. Hakemuksessa on esitetty toiminnan laajentamista aluetta halkovan metsäautotien länsipuolelle, jossa pääosa alueesta on luonnontilaista, eri ikäistä kuusi-, mänty- ja sekametsää. Alue sijaitsee kaavoittamattomalla alueella. Keski-Suomen maakuntakaavassa alueeseen kohdistuvana merkintänä on biotalouteen tukeutuva alue.

Kulku alueelle tapahtuu Petojärventien liittymän kautta valtatieltä 4, josta on rakennettu valtatien suuntainen tieyhteys suunnitelma-alueelle Petomäen kallioalueen eteläpuolelta kiertäen. Yhtiön mukaan Petojärventien alkuosa on asfaltoitu noin 170 metrin matkalta. Alueelta etelänsuuntaan lähtevä liikenne esitetään kulkevaksi Petomäen louhimon kohdalla olevasta liittymästä.

Lupatoimintaan liittyvää raskasta liikennettä on 5–50 käyntiä vuorokaudessa. Haapasora Oy on hakenut lupaa kuormaamiselle ja kuljetukselle maanantaista lauantaihin kello 06.00–22.00. Hakemuksessa ei ole esitetty, millä perusteella kuormaus ja kuljetus tulisi sallia lauantaisin. Yhtiö on esittänyt lupahakemusvaiheessa esitettyjen lausuntojen ja muistutusten johdosta, että murskaaminen, poraaminen, rikotus ja räjäyttäminen voidaan ajoittaa niin, että sitä ei harjoiteta kesäajalla 1.6.–15.8.

Lähimmät vesistöt ovat Jounaanlampi ottamisalueen lounaiskulmasta 730 metriä lounaaseen sekä Petojärvi, joka sijaitsee alueesta yhden kilometrin koilliseen. Alue ei sijaitse pohjavesialueella taikka sen läheisyydessä. Lähin asuinrakennus sijaitsee ottoalueen pohjoisreunasta 300 metriä pohjoiseen ja lähin vapaa-ajan asunto 1,1 kilometriä pohjoiseen.

Hakemuksen mukaan kallioalueelta irrotettava louhe murskataan ja varastoidaan toiminta-alueella. Kiviaineksen louhinta tapahtuu siirrettävällä kalustolla. Murskausaseman sijoittelu muuttuu louhinnan edetessä louhintarintauksen suuntaan ja mahdolliset ylisuuret lohkareet rikotaan iskuvasaralla. Kallion louhinta- ja murskaustyössä käytetään lisäksi muun muassa poravaunua, kompressoreita sekä kuormaus- ja kuljetuskalustoa. Louhoksen rintaukset, varastokasat ja toiminta-aluetta ympäröivä metsämaasto

toimivat meluesteenä louhinnan edetessä. Toiminnasta aiheutuva melu on hakemuksen mukaan alle 65 dB 300 metrin etäisyydellä. Räjäytyksestä kuuluu satunnaisesti räjähdysääniä, jotka ovat kuultavissa lähitaloissa.

Hakemuksen mukaan murskauslaitoksessa, kiviaineksen käsittelyssä sekä varastoinnissa, kuormauksessa ja liikennöinnissä laitosalueella syntyy pölyä. Pölyvaikutus rajoittuu toiminnan välittömään läheisyyteen. Pölyhaittoja vähennetään louhinta- ja kiviaineskasojen sijoittelulla. Poravaunut on varustettu pölynkeräyslaitteistolla. Murskauksen pölyhaittoja vähennetään koteloinneilla ja pudotuskorkeuksien pienentämisellä. Lisäksi murskauslaitoksen pölyävät kohteet sekä tarvittaessa kuormat, varastokasat, syöttimeen kipattava louhe ja kuljetusreitit kastellaan vedellä.

Hakemuksen mukaan materiaalin oton jälkeen alueelle varastoidut pintamaat levitetään ja tasoitetaan ja alueen metsitys tapahtuu luontaisesti. Mikäli luontainen uudistus on hidasta, kylvetään alueelle männynsiementä. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 7:1.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan laskeutusaltaan veden laatua on seurattu vuodesta 2022 alkaen. Tarkkailun perusteella muun muassa kokonais- ja ammoniumtyppipitoisuudet ovat olleet luontaisia pitoisuuksia huomattavasti korkeampia.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on ensin Vilho Pollarin ja Leena Pollarin valituksesta arvioitava, onko valituksenalainen päätös osittain kumottava ja hakemus hylättävä. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että ympäristöluvan ja maa-ainesluvan myöntämisen edellytyksistä säädetään ympäristönsuojelulain 48 ja 49 §:ssä sekä maa-aineslain 3 §:ssä ja 6 §:ssä. Kun otetaan huomioon mitä mainituissa lainkohdissa on säädetty sekä se, että kysymys on jo aiemmin harjoitetun ottotoiminnan jatkamisesta ja laajentamisesta alueella, jolla saadun selvityksen perusteella ei ole maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä maisema-arvoja, ei valituksenalaista päätöstä myös siitä ilmenevät lupamääräykset huomioon ottaen ole syytä Pollareiden valituksessa tarkoitetulta osin kumota tai muuttaa toiminnasta aiheutuvien haittojen vuoksi. Vilho Pollarin ja Leena Pollarin valitus on näin ollen hylättävä. Asiassa on seuraavaksi otettava kantaa Haapasora Oy:n valituksessa esitettyihin vaatimuksiin lupamääräysten muuttamisesta.

Muraus-asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana. Luvanhakija ei ole hakemusvaiheessa esittänyt erityisiä syitä, mutta valituskirjelmässä on vedottu joustavuuden ja tehokkuuden parantamiseen sekä työhuippujen rajaamiseen. Kuormauksista ja kuljetuksista aiheutuu melu- ja pölyhaittaa, jonka laajuudesta ei kuitenkaan hakemuksessa ole esitetty täsmällistä selvitystä. Muraus-asetuksen perustelumuistion (Ympäristöministeriö 3.9.2010) mukaan mainittu 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu säännös olisi tarpeen lähinnä kansainvälisten laivakuljetusten

aikataulujen ja kotitalouksien rakennustoiminnan vuoksi. Tähän nähden ja ottaen huomioon luvanhakijan esittämät syyt, ei asiassa ole perusteita sallia lauantain kuormausta ja kuljetusta, joten sitä koskeva vaatimus hylätään.

Lupamääräyksessä 3 on määrätty, että 1.5.–31.8. välisenä aikana toiminta on kielletty kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta. Luvanhakija on vaatinut ensisijaisesti kesätauon pituudeksi 15.6–31.7. ja toissijaisesti 1.6.–15.8. Hallinto-oikeus toteaa, että toiminta-aikojen rajoittaminen kesäkuukausien aikana on perusteltua erityisesti toiminnasta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen vuoksi ja ensisijainen vaatimus hylätään. Hallinto-oikeus katsoo kuitenkin, että huomioiden luvanhakijan toiminnan laajuus ja sen painottuminen toukokuulle, sekä hakemukseen liitetty ja hallinto-oikeudelle esitetty selvitys toiminnasta aiheutuvista pilaantumishaitoista ja niiden aiheuttamasta häiriöstä, voidaan luvan myöntämisen edellytyksistä varmistua, vaikka kesätauon pituudeksi määrätään yhtiön toissijaisesti vaatima ja hakemusvaiheessa lausuntojen ja muistutusten johdosta esittämä 1.6.–15.8. Siksi lupamääräystä 3 on muutettu ratkaisuosasta ilmenevällä tavalla.

Hallinto-oikeus katsoo, että näin muutettuna lupamääräykset yhtäältä turvaavat luvan myöntämisen edellytykset, mutta eivät toisaalta aiheuta luvan saajalle sellaista maa-aineslain 11 §:n 4 momentissa tarkoitettua vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja yhtiön saamaan hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Lupamääräyksessä 9 vaaditaan ottamaan toiminta-alueella sijaitsevista laskeutusaltaista pintavesinäyte sertifioidun näytteenottajan toimesta vuosittain. Määrätty näytteenottotiheys on vastannut aiemman luvan lupamääräyksessä 8 asetettua näytteenottotiheyttä. Luvanhakija on vaatinut lupamääräystä muutettavan niin, että vesinäytteet otettaisiin kolmen vuoden välein. Hallinto-oikeus katsoo, että aiemman luvan mukaisen seurannan jatkaminen vastaavalla kerran vuodessa otettavalla näytteellä on tarpeen, kun otetaan huomioon vuodesta 2023 alkaen näytteissä havaitut nitraatti- ja ammoniumtyppipitoisuuksien nousut, joihin Äänekosken ympäristönsuojeluviranomainen on hallinto-oikeudelle antamassa lausunnossa viitannut.

Lupamääräyksen 12 mukaan jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko suunnitelma-alueella luvan voimassaoloaikana. Lisäksi alueelle ei saa ottotoiminnan jälkeen jäädä pystysuoria kalliojyrkänteitä vaan seinämät on luiskattava kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi. Lupamääräyksen 19 mukaan maisemointityöt on tehtävä kokonaisuudessaan ennen lupa-ajan päättymistä. Luvanhakijan vaatimuksen mukaan maisemointityöt lupa-ajan päättyessä toteutetaan siltä osin aluetta, josta kallioaines on louhittu eikä kyseiselle alueelle olla haettu tai hakemassa jatkolupaa ja mikäli jatkolupaa ei ole haettu tai haeta, maisemointityöt tulee toteuttaa koko suunnitelma-alueella tämän luvan voimassaoloaikana. Luvanhakijan vaatimuksen mukaan ottorintauksen korkeuden noustessa yli 10 metriin, luiskattava kaltevuus on 1:1. Äänekosken ympäristölautakunta on lausunnossaan hallinto-oikeudelle viitannut siihen, että luiskaamista koskeva määräys on alueella tyypillinen ja annettu maisemahaittojen vähentämiseksi. Hallinto-oikeus katsoo, että

lupamääräykset 12 ja 19 ovat maa-aineslain 3 §:n 4 momentti huomioon ottaen tarpeelliset toiminta-alueen maisemoinnin kannalta eikä niitä ole syytä muuttaa.

Hallinto-oikeus toteaa myös, että maa-aines ja ympäristölupaharkinnassa arvioidaan täyttyvätkö ympäristönsuojelu- ja maa-aineslain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset. Kyse on lainmukaisuusharkinnasta. Mainittujen lakien perusteella harkinnassa ei oteta huomioon muun muassa hankkeen työturvallisuusasioita, kustannusvaikutuksia tai tarkoituksenmukaisuusperusteita.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan luvan saajan tulee ennen toiminnan aloittamista asettaa 92 250 euron suuruinen vakuus mahdollisten alueen jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Vakuuden määrittelyssä on huomioitu suunnittelualueen suuruus, pohjoisreunamalle rakennettu uusi aitarakenne ja alueen muunlainen pudotusriskin huomioiminen ja estäminen sekä aloitettu rinteiden luiskaaminen. Vakuutta on maa-ainestaksan sallimissa rajoissa kohtuullistettu 10 %. Toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan arvioinut jälkihoidon toimenpiteiden kustannuksiksi 15 000 euroa ja vaatinut valituksessaan vakuuden kohtuullistamista 41 800 euroon.

Vakuus on valituksenalaisessa päätöksessä määrätty osittain Äänekosken kaupungin ympäristölautakunnan 8.11.2023 §:n 35 kohdalla hyväksymään maa-ainestaksaan perustuen. Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on edeltä ilmenevällä tavalla viitattu vakuuden määrän arvioinnin osalta myös tapauskohtaista arviointia kuvaaviin seikkoihin ja Ympäristöministeriön julkaisuun (2020:24, Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, s. 161), jonka mukaan soran ottamisalueiden jälkihoidon kustannukset ovat noin 5 000–15 00 euroa hehtaarilta. Oppaan päivitetyssä versiossa (2023:30, s. 171) on viitattu samansuuruiseen kustannukseen. Mainitut oppaat ovat oikeudellisesti sitomattomia, mutta ne voidaan ottaa selvitysaineistona huomioon arvioitaessa muun ohella jälkihoitokustannusten suuruutta. Viimeksi mainitussa oppaassa (s. 171) on todettu, että louhosten ja louhimoiden jälkihoitokustannukset ovat arviolta 5 000–20 000 euroa hehtaarilta. Valituksen keskeisenä perusteena on esitetty, että vakuus on laskettu väärän pinta-alan perusteella, kun vakuus on perustettu koko toiminta-alueen pinta-alaan. Kuten valituksenalaisen päätöksen perusteluista käy ilmi, vakuuden määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös muualla kuin nimenomaisella ottoalueella suoritettavat toimenpiteet. Näin ollen lupaviranomainen on voinut hakemuksessa esitetyn selvityksen perusteella asettaa valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitetun suuruisen vakuuden, eikä päätöstä ole vakuuden määrän osalta syytä muuttaa valituksessa esitetyillä perusteilla.

Maa-aineslain 10 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Maa-ainesasetuksen 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan luvasta tulee käydä ilmi tarvittavassa laajuudessa luvan voimassaoloaika. Luvanhakijan vaatimuksen mukaan luvan tulisi olla voimassa kymmenen vuotta lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Valituksenalaisen päätöksen mukaan lupapäätös on voimassa 31.10.2035

saakka eikä toimintaa saa aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Koska toimintaa ei saada aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta, katsoo hallinto-oikeus tarpeelliseksi muuttaa luvan voimassaoloa niin, että määräaika on sidottu lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemiseen. Tämä mahdollistaa sen, että lupa on tosiasiassa voimassa kymmenen vuoden ajan.

Siltä osin kuin luvanhakija on valituksessaan viitannut muiden toiminnanharjoittajien lupiin, hallinto-oikeus toteaa, että lupaharkinta on tapauskohtaista harkintaa eikä muiden toiminnanharjoittajien vastaavillakaan luvilla ole oikeudellista merkitystä arvioitaessa käsiteltävänä olevan toiminnan ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisen yhteisluvan myöntämisen edellytyksiä.

Edellä sanottu huomioon ottaen yhtiön vaatimukset hylätään muilta osin kuin valituksenalaista päätöstä on muutettu ratkaisuosasta ilmenevällä tavalla.

3. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasiassa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle. Kun otetaan huomioon valituksen osittainen hylkääminen sekä asian laatu ei ole pidettävä kohtuuttomana, että luvanhakija joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Näin ollen Haapasora Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimukset on hylättävä kokonaisuudessaan.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Äänekosken kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

Vilho Pollarin on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **12.8.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Arto Hietaniemi ja Päivi Kentala sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi.

Esittelijä Ella-Noora Jaakkola

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	Vilho Pollari asiakumppaneineen, oikeudenkäyntimaksu 310 euroa *(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*
Päätös maksutta	Haapasora Oy Asiamies: Olli Peltola/Asianajotoimisto Määttänen & Peltola Oy
Jäljennös maksutta	Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
	Äänekosken kaupungin terveydensuojeluviranomainen
	Äänekosken kaupunginhallitus
	Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen
	Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen
	Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö
	Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä
- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/